

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Souhrn významných událostí ze světa práva

Uplynulý týden patřil ústavnímu právu a velkým legislativním střetům. Sněmovna přehlasovala Senát u zákona o státních zaměstnancích i u novely stavebního zákona a oba předpisy nejspíš zámíří k Ústavnímu soudu, který už řeší rozpočtovou novelu i kompetenční spor prezidenta s vládou. Evropská komise potvrdila střet zájmů premiéra Babiše a pozastavila část dotací Agrofertu, zatímco Vrchní soud potvrdil rozsudek v kauze Čapí hnízdo. Ministerstvo spravedlnosti představilo balík trestních novel od cyberflashingu po konec opilosti jako polehčující okolnosti. A justice řešila i vlastní selhání – od kauzy Viktorka přes ústecký rozsudek za zneužívání dětí až po rekordní pokutu exekutorovi.

Ústavní soud rozhodne o osudu rozpočtové novely

Sněmovní opozice podala k Ústavnímu soudu sérii návrhů na zrušení části novely zákona o rozpočtové odpovědnosti, kterou vláda prosadila přes veto Senátu i prezidenta. Podle kritiků novela umožňuje vyšší zadlužování, omezuje kontrolu Poslanecké sněmovny nad veřejnými financemi a narušuje dělbu moci. Soud věc přijal k projednání v plénu a odmítl i námitky proti soudci zpravodaji. Nález zásadně ovlivní pravidla přípravy státního rozpočtu a vztah vlády, parlamentu a nezávislých institucí.

Šámal zůstává u kompetenčního sporu prezidenta s vládou

Ústavní soud zamítl návrh vlády na vyloučení soudce zpravodaje Pavla Šámala z řízení o kompetenční žalobě prezidenta Petra Pavla. Vláda podle soudu nepředložila žádné relevantní důkazy o Šámalově zaujatosti, soudce tak u případu zůstává. Rozhodnutí posiluje roli Ústavního soudu při řešení zásadních kompetenčních střetů mezi výkonnou mocí a hlavou státu. Zároveň určuje další průběh jednoho z nejsledovanějších ústavních sporů posledních let.

Zákon o státních zaměstnancích prošel přes veto Senátu

Poslanecká sněmovna přehlasovala Senát a definitivně schválila nový zákon o státních zaměstnancích. Norma usnadní personální změny ve státní správě a omezí pravomoci prezidenta při jmenování vedoucích stálých misí u mezinárodních organizací. Opozice oznámila ústavní stížnost a prezident zvažuje stejný krok. Debata se vede o možné politizaci státní služby, ohrožení nezávislosti úřednictva a zásahu do ústavních kompetencí hlavy státu.

Stavební zákon a nová EET míří k podpisu prezidenta

Sněmovna přehlasovala Senát také u koaliční novely stavebního zákona, která centralizuje povolování do soustavy státních stavebních úřadů, zakládá Úřad rozvoje území a umožňuje legalizaci některých černých staveb. Senát předlohu předtím odmítl jako zvýhodnění developerů na úkor veřejných zájmů. Současně prošla nová verze zákona o elektronické evidenci tržeb, která pokryje všechny kontaktní platby včetně bezhotovostních. Opozice u obou norem avizuje ústavní stížnosti.

Evropská komise potvrdila Babišův střet zájmů, dotace Agrofertu se zastavily

Evropská komise potvrdila, že premiér Andrej Babiš je kvůli propojení s Agrofertem ve střetu zájmů, a pozastavila část nenárokových dotací pro holding. Formální převedení akcií do svěřenských fondů podle Bruselu nesplňuje požadavky na oddělení vlivu ani prospěchu. Opozice vyzývá k rezignaci a svolává schůzi o nedůvěře vládě. Spor znovu otevírá otázku vymahatelné regulace střetu zájmů u vrcholných politiků a postavení svěřenských fondů v českém právu.

Čapí hnízdo: rozsudek nad Nagyovou je pravomocný

Vrchní soud v Praze potvrdil trestní rozsudek nad europoslankyní Janou Nagyovou v kauze dotačního podvodu Čapí hnízdo. Trestní stíhání premiéra Andreje Babiše dál pokračuje, brzdí ho však poslanecká imunita. Babiš postup justice ostře kritizuje a chystá další obranu, případ proto zůstává silným politickým tématem. Rozhodnutí potvrzuje důraz justice na vyšetřování podvodů spojených s veřejnými funkcemi a evropskými dotacemi.

Dozimetr: vyšetřovací komise bez spisů, obrátí se na soud

Vrchní státní zastupitelství opakovaně odmítlo vydat sněmovní vyšetřovací komisi klíčové spisy ke kauze Dozimetr s odkazem na ochranu probíhajícího řízení. Komise tak pracuje jen s veřejnými zdroji a výpověďmi, zvažuje proto soudní cestu i návrh změny trestního řádu. Spor otevírá zásadní otázku hranic parlamentní kontroly nad trestním řízením. Omezená součinnost obou složek podle kritiků ohrožuje důvěru veřejnosti ve vyšetřování politické korupce a financování stran.

Tvrdí tresty za volantem: až deset let a konec polehčující opilosti

Ministerstvo spravedlnosti připravuje novelu trestního zákoníku, která zvýší horní sazbu za trestné činy způsobené řízením pod vlivem alkoholu či drog s těžkými následky až na deset let. Nově má být trestná i agresivní jízda a ujíždění před policií. Opilost ani drogy zároveň nemají u závažných násilných a sexuálních činů snižovat odpovědnost pachatele. Návrh reaguje na tragické kauzy, opozice varuje před přetížením vězeňského systému; projednávat se má od července.

Cyberflashing, doxing i doživotí za hrubou nedbalost

Ministr spravedlnosti Jeroným Tejc předložil balík trestních novel reagujících na digitální kriminalitu a evropskou směrnici o násilí na ženách. Za nevyžádané intimní snímky, doxing či stalking má hrozit až rok vězení, přibývají přísnější postihy vyhrožování na internetu a pravidla rychlého mazání závadného obsahu. Součástí změn je i zpřísnění odpovědnosti za hrubou nedbalost s fatálními následky, kde má nově připadat v úvahu i doživotní trest.

Za nelegální práci cizinců mají nově pykat i firmy

Vláda připravuje novelu trestního zákoníku, která rozšíří postih nelegálního zaměstnávání cizinců z agentur i na firmy a konečné uživatele této práce. Stíhat půjde všechny články řetězce, policie získá širší možnosti odposlechu a prolomení daňového tajemství. Návrh sleduje evropské trendy v ochraně pracovníků a prevenci obchodování s lidmi. Odborníci nicméně upozorňují, že prokazování úmyslu firemních klientů bude v praxi obtížné.

Kauza Dominika Feriho se vrací na start

Městský soud v Praze zrušil osvobozující rozsudek nad bývalým poslancem Dominikem Ferim a vrátil případ Obvodnímu soudu pro Prahu 3. Rozhodnutí odráží změnu výkladu znásilnění po zásahu Ústavního soudu, který rozšířil pojetí souhlasu v sexuálních deliktech. Nové projednání může zásadně ovlivnit rozhodovací praxi u obdobných skutků. Kauza tak zůstává jedním z určujících testů posunu české justice v posuzování sexualizovaného násilí.

Kauza Viktorka spouští revizi znalectví i kárnou žalobu

Ministerstvo spravedlnosti prověří znalecký posudek, na jehož základě policie překvalifikovala usmrcení tříleté dívky z vraždy na opilství, a připouští systémové změny znalectví. Ministr podal kárnou žalobu na soudkyni, která dítě dříve svěřila do péče rodičů, a senátoři žádají revizní posudek i prověření věci nejvyšší státní zástupkyní. Kauza obnažila systémové slabiny ochrany dětí v opatrovnických řízeních a chystají se legislativní změny.

Podmínka za zneužívání dětí: rozsudek prověří Nejvyšší státní zastupitelství

Nejvyšší státní zastupitelství přezkoumává rozhodnutí krajského soudu v Ústí nad Labem, který uložil podmíněný trest muži obžalovanému ze zneužívání dvou chlapců a čin odůvodnil jako „ojedinělý exces“. Rozsudek vyvolal ostrou kritiku advokátů i odborníků na ochranu dětí, protože přenášel vinu na dětské oběti a bagatelizoval závažnost činu. Přezkum může nastavit nové směřování judikatury i legislativní ochrany zranitelných obětí.

Exekutoři pod drobnohledem: rekordní pokuta i podnikání přes zákaz

Kárný senát uložil pražskému exekutorovi Davidu Vybíralovi pokutu čtyři miliony korun za neoprávněné přisvojení úroků ze složené jistoty. Ministerstvo spravedlnosti zdůraznilo, že složené prostředky nesmí nikdy sloužit osobnímu zisku exekutorů. Vedle toho média upozornila na exekutora Dalimila Miku, který navzdory zákonnému zákazu podnikání investuje do horského střediska v Itálii. Oba případy posilují tlak na důslednější kontrolu exekučního sektoru i roli Exekutorské komory.

Mostecká uhelná: klíčové kolo u Vrchního soudu

Kauza privatizace Mostecké uhelné společnosti dospěla po letech k odvolacímu projednání u Vrchního soudu v Praze. Manažeři byli za tunelování pravomocně odsouzeni ve Švýcarsku, v Česku čelí nepravomocnému rozsudku. Obhajoba předkládá nové důkazy o údajné manipulaci s dokumenty a usiluje o obnovu řízení v obou zemích. Výsledek může určit směr české judikatury v oblasti privatizací, korupce a odpovědnosti státních činitelů při nakládání s majetkem státu.

Zproštění exnáměstek rozvědky žaluje stát o odškodnění

Bývalý náměstek Úřadu pro zahraniční styky a informace Zdeněk Blahut, pravomocně zproštěný obžaloby z machinací se 190 miliony korun, žaluje Ministerstvo spravedlnosti o finanční odškodnění a omluvu za nezákonné trestní stíhání. Ministerstvo nároky odmítlo, věc projednává Obvodní soud pro Prahu 2. Případ otevírá zásadní otázky odpovědnosti státu za pochybení orgánů činných v trestním řízení a může ovlivnit další obdobné spory.

Cyklista pravomocně osvobozen v případě smrti řidičky

Vrchní soud v Praze pravomocně zprostil cyklistu Václava Sochera obžaloby v případě konfliktu, po němž řidička zemřela na vzácný syndrom zlomeného srdce. Soud neshledal příčinnou souvislost mezi jednáním cyklisty a úmrtím a konstatoval, že konflikt vyvolala sama poškozená. Verdikt podtrhuje význam důkladného znaleckého dokazování a roli odvolacích soudů ve skutkově složitých věcech. Zakládá také precedens pro posuzování dopravních konfliktů s tragickým vyústěním.

Požár Českého Švýcarska: Lobotka je definitivně nevinný

Pražský vrchní soud potvrdil osvobození Jiřího Lobotky, původně obviněného ze založení největšího požáru v dějinách Česka z roku 2022. Vina se navzdory jeho dřívějšímu doznání nepodařila prokázat, soud poukázal na nekonzistentní výpovědi i další možné příčiny vzniku ohně. Rozhodnutí demonstruje vysoké nároky na dokazování v trestních řízeních o závažných skutcích. Mediálně mimořádně sledovaná kauza tím po čtyřech letech definitivně končí.

Vězeňství čeká reforma: koncepce do roku 2035 sází na resocializaci

Vláda schválila koncepci vězeňství do roku 2035, kterou předložila Vězeňská služba. Prioritou je příprava vězňů na návrat do společnosti přes vzdělávání, rozšíření pracovních míst a výstavbu výrobních hal ve věznicích. Plán počítá s investicemi v řádu miliard korun a navazuje na evropské trendy normalizace výkonu trestu. Cílem je snížit recidivu a zvýšit šance odsouzených na úspěšné začlenění, což vyžaduje dlouhodobý politický konsensus nad trestní politikou.

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Výklad některých otázek týkajících se valných hromad obchodních korporací ve světle aktuální judikatury](#)
- [10 otázek pro ... Michaelu Vymazalovou](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)
- [Zaměstnanecká karta jako nástroj pro zaměstnávání cizinců ze třetích zemí](#)
- [Transpoziční novela ZISIF – jaké změny přináší?](#)
- [Ban, omezení zpeněžení či zablokování účtu? Jaká máte práva vůči platformě? Ochrana streamerů a dalších tvůrců ve světle DSA](#)
- [Pozemkové restituční náhrady a role znalce, když se hodnota majetkové křivdy přepočítává po desetiletích](#)
- [Interní prošetřování a subjektivní lhůta pro rozvázání pracovního poměru](#)
- [Povaha sjezdů](#)
- [Bez kontroly a bez sankcí? Daňové echo zaznělo už pošesté a mění přístup Finanční správy k daňovým chybám](#)
- [Zaplatit za logo nestačí. Jaká práva skutečně získáváte?](#)